



07-05-2801-2
07-09-2011

Број: 05-05-1-2801-2/11
Сарајево, 07. септембар 2011. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPSTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMJENJEN: 07.09.2011			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01/02-05	2-939		

+

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Финансијски споразум између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница који се односи на државни програм (II Дио) за 2008. годину у складу са Инструментом за претприступну помоћ. Споразум је потписао г. Драган Вранкић, министар финансија и трезора БиХ, 28. јула 2009. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић





МФА – БА – МПП

Број: 08/1-42-7887-1/11
Сарајево, 31.08.2011. године

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO NO: 07.09. 2011

Opis posla / Opis posla	Uputnik / Uputnik	Priloga / Priloga	Dokument / Dokument
05	05-1	2801	

ПРЕДСЈЕДНИШТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

САРАЈЕВО

Предмет: Приједлог Одлуке о ратификацији Финансијског споразума између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједнице који се односи на државни програм (ИИ дио) за 2008. годину у складу са Инструментом за претприступну помоћ; - доставља се -

У прилогу акта достављамо Приједлог Одлуке о ратификацији Финансијског споразума између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједнице који се односи на државни програм (II дио) за 2008. годину у складу са Инструментом за претприступну помоћ, који је потписан 28. јула 2009. године у Сарајеву, на енглеском језику.

Подсећамо да је Предсједништво Босне и Херцеговине на својој 59. сједници, одржаној 27. јула 2009. године, прихватило предметни Финансијски споразум и за потписивање овластило Драгана Вранкића, министра финансија Босне и Херцеговине.

Савјет министара Босне и Херцеговине на својој 157. сједници, одржаној 24. августа 2011. године, утврдило је Приједлог одлуке о ратификацији наведеног Финансијског споразума.

Молимо да Предсједништво Босне и Херцеговине, у складу са одредбама члана 17. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Службени гласник БиХ", број 29/00), проведе поступак ратификације Одлуке о ратификацији Финансијског споразума између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједнице који се односи на државни програм (II дио) за 2008. годину у складу са Инструментом за претприступну помоћ.



Свен Алкалај

МИНИСТАР

FINANCIJSKI SPORAZUM

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

**POVJERENSTVA EUROPSKIH
ZAJEDNICA**

KOJI SE ODNOSI NA DRŽAVNI PROGRAM (II. DIO)
ZA 2008. GODINU
SUKLADNO INSTRUMENTU ZA PRETPRISTUPNU
POMOĆ

Datiran

(Centralizirano upravljanje)

SADRŽAJ

Predgovor

- 1. Program**
- 2. Implementacija programa**
- 3. Strukture i tijela s odgovornostima**
- 4. Financiranje**
- 5. Rok za ugovaranje**
- 6. Rok za izvršenje ugovora**
- 7. Rok isplate**
- 8. Tretiranje primitaka**
- 9. Prihvatljivi izdatci**
- 10. Čuvanje dokumentacije**
- 11. Mapa s opisom načina za decentralizaciju bez prethodnih kontrola**
- 12. Tumačenje**
- 13. Djelimično pravno nevaženje i nenamjerne praznine**
- 14. Revizija i izmjene i dopune**
- 15. Prestanak**
- 16. Rješavanje razlika**
- 17. Obavještanja**
- 18. Broj originala**
- 19. Dodatci**
- 20. Stupanje na snagu**

Dodatak A Nacionalni program za Bosnu i Hercegovinu (II. dio) u okviru IPA komponente za pomoć u tranziciji i jačanju institucija za 2008. godinu koju je usvojila Komisija odlukom C(2008)7638 od 5. prosinca 2008. godine

Dodatak B Okvirni sporazum između Komisije Europske zajednice i Bosne i Hercegovine od 20. veljače 2008. godine.

FINANCIJSKI SPORAZUM

BOSNA I HERCEGOVINA

i

KOMISIJA EUROPSKE ZAJEDNICE

u daljnjem tekstu zajedno se odnosi na "Strane", ili pojedinačno kao "Zemlja korisnik" u slučaju Bosne i Hercegovine ili "Komisija" u slučaju Europske zajednice.

Budući:

- (a) da je Vijeće Europske unije 1. kolovoza 2006. godine usvojilo Uredbu (EC) broj: 1085/2006 uspostavljajući instrument za pretpristupnu pomoć (dalje u tekstu: "Okvirna uredba IPA"). Sa stupanjem na snagu od 1. siječnja 2007. godine, ovaj instrument konstituira jedinstven zakonski temelj za osiguranje financijske pomoći za zemlje kandidate (trenutačno Hrvatska, bivša Jugoslavija, Republika Makedonija i Turska) i potencijalnih zemalja kandidata (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, uključujući Kosovo sukladno Rezoluciji Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1244) i njihovim naporima da ojačaju političke, ekonomske i institucionalne reforme u cilju konačnog postajanja članicama Europske unije.
 - (b) da je Komisija 12. lipnja 2007. godine usvojila Uredbu (EC) broj 718/2007 provodeći Okvirnu uredbu IPA programa, detaljno opisujući primjenljivo upravljanje i odredbe za kontrolu (dalje u tekstu: "Uredba za implementaciju IPA programa").
 - (c) da pomoć Zajednice u okviru instrumenta za pretpristupnu pomoć treba nastaviti pružati zemljama korisnicama u njihovim naporima da jačaju demokratske institucije i vladavinu prava, reformu javne uprave, da provode ekonomske reforme, poštuju ljudska kao i prava manjina, poboljšavaju jednakopravnost spolova, podržavaju razvitak civilnoga društva i unapređuju regionalnu suradnju kao i pomirenje i obnovu, i da doprinose održivom razvitku i smanjenju siromaštva.
- da za potencijalne zemlje kandidate pomoć Zajednice također može uključivati usklađivanja s pravnom stečevinom Zajednice, kao i potporu za investicijske projekte, posebice s ciljem jačanja sposobnosti upravljanja u regionalnim oblastima, ljudskih resursa i ruralnoga razvitka.

- (d) da Okvirni sporazum, zaključen između strana 20. velj. 2008. godine, postavlja opća pravila za suradnju i implementaciju pomoći Zajednice u okviru instrumenta za pretpristupnu pomoć.
- (e) da je Komisija 5. prosinca 2008. godine usvojila Nacionalni program za Bosnu i Hercegovinu (II. dio) Komponente za pomoć u tranziciji i jačanju institucija u okviru IPA za 2008. godinu (dalje u tekstu: "Program"). Ovaj program treba implementirati Komisija na centraliziranoj osnovi.
- (f) da je za implementaciju ovoga programa neophodno da strane zakluče Financijski sporazum kako bi postavile uvjete za dostavu pomoći Zajednice, pravila i procedure u pogledu isplate koja se odnosi na takvu pomoć i odredbe na temelju kojih će se upravljati tom pomoći,

STRANE SU SE SLOŽILE U SLJEDEĆEM:

1. PROGRAM

Komisija će sudjelovati, bespovratnim sredstvima, financirajući sljedeći program koji je postavljen u Dodatku A ovoga sporazuma:

Broj programa: 2008/020 339

Naziv: Nacionalni program za Bosnu i Hercegovinu (II. dio) Komponente za pomoć u tranziciji i jačanju institucija u okviru IPA programa za 2008. godinu.

2. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA

- (1) Program implementira Komisija na centraliziranoj osnovi u smislu članka 53.a Uredbe Vijeća (EC Euratom) broj 1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europske zajednice, koja je kao posljednja izmijenjena Uredbom (EC, Euratom) 1995/2006 od 13. prosinca 2006. godine (dalje u tekstu: "Financijska uredba").
- (2) Program se implementira shodno odredbama Okvirnoga sporazuma o pravilima za suradnju u svezi s financijskom pomoći Europske zajednice Bosni Hercegovini i implementacijom pomoći u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), zaključenog između strana 20. veljače 2008. godine (dalje u tekstu: "Okvirni sporazum"), koji je naveden u Dodatku B ovoga sporazuma.

3. STRUKTURE I TIJELA S ODGOVORNOSTIMA

- (1) Korisnik određuje nacionalnog koordinatora za IPA program, sukladno Okvirnom sporazumu, koji postupa kao predstavnik Korisnika nasuprot Komisiji. On/ona osigurava da se održava uska povezanost između Komisije i Korisnika i u pogledu općeg procesa pristupa kao i u svezi s pomoći Europske unije za pretpristup u okviru IPA programa.

4. FINANCIRANJE

Financiranje za implementaciju ovoga sporazuma je kako slijedi:

- (1) Doprinos Zajednice za 2008. godinu utvrđen je na maksimumu od 54,254,783 eura (pedeset i četiri milijuna dvije stotine pedeset četiri tisuće sedam stotina osamdeset tri eura) kako se detaljno iznosi u programu. Međutim, plaćanje doprinosa Zajednice Komisija čini u okviru ograničenja raspoloživih novčanih sredstava.
- (2) Troškove struktura i tijela koje postavlja zemlja korisnik za implementiranje ovoga programa snosi Korisnik.

5. ROK ZA UGOVARANJE

- (1) Pojedinačni ugovori i sporazumi koji implementiraju ovaj sporazum zaključuju se najkasnije dvije godine od datuma sklapanja ovoga sporazuma.
- (2) U valjano opravdanim slučajevima, ovaj rok za ugovaranje može se produljiti prije njegovog krajnjeg datuma do maksimalno tri godine od datuma zaključivanja ovoga sporazuma.
- (3) Sva novčana sredstva za koja nije zaključen nijedan ugovor prije ugovornog roka poništavaju se.

6. ROK ZA IZVRŠENJE UGOVORA

- (1) Ugovori moraju biti izvršeni u roku od maksimalno dvije godine od krajnjeg datuma ugovaranja.
- (2) Rok za izvršenje ugovora može se produljiti prije njegovog krajnjeg datuma kada za to postoje valjano opravdani razlozi.

7. ROK ZA ISPLATE

- (1) Isplata novčanih sredstava mora biti učinjena najkasnije godinu dana nakon konačnog datuma za izvršenje ugovora.
- (2) Rok za isplatu novčanih sredstava može se produljiti prije njegovog krajnjeg datuma u valjano opravdanim slučajevima.

8. TRETIRANJE PRIMITAKA

- (1) Primitci u svrhe IPA programa obuhvataju prihod koji je ostvaren poslovanjem tijekom razdoblja njegovog sufinanciranja, od prodaja, zakupnina, usluga za upise/naknada ili drugih ekvivalentnih primanja s iznimkom:
 - (a) primitaka ostvarenih tijekom ekonomskog trajanja sufinanciranih ulaganja u slučaju ulaganja u tvrtke;
 - (b) primitaka ostvarenih unutar okvira mjera financijskog inženjeringa, uključujući poduzetnički kapital i kreditna sredstva, sredstva jamstva, lizing;
 - (c) gdje je prikladno, doprinosi iz privatnog sektora za sufinanciranje poslovanja, koji se iskazuju zajedno s javnim doprinosom u financijskim tabelama programa;
- (2) Primitci koji su utvrđeni u stavku 1 gore navedenom predstavljaju dohodak koji se odbija od iznosa za prihvatljive troškove za predmetno poslovanje. Najkasnije do zatvaranja programa, takvi se primitci odbijaju od relevantnih prihvatljivih troškova poslovanja u njihovoj ukupnosti ili proporcionalno, ovisno o tome da li su realizirani u potpunosti ili samo u dijelu sufinanciranog poslovanja.

9. PRIHVATLJIVOST IZDATAKA

- (1) Izdatci u okviru programa u Dodatku A prihvatljivi su za doprinos Zajednice ako su nastali nakon što su ugovori i nepovratna sredstva kojima se provodi takav program potpisani, osim u slučajevima izričito predviđenim Financijskom uredbom.
- (2) Sljedeći izdaci nisu prihvatljivi za doprinos Europske unije u okviru programa u Dodatku A:
 - (a) porezi, uključujući poreze na dodanu vrijednost;
 - (b) carinske i uvozne pristojbe, ili neke druge pristojbe;
 - (c) nabavka, iznajmljivanje ili najam za zemlju i postojeće zgrade;
 - (d) globe, novčane kazne i troškovi sudskih sporova;
 - (e) troškovi poslovanja;
 - (f) polovna oprema;
 - (g) bankarske pristojbe, troškovi jamstava i slične obveze;
 - (h) troškovi konverzije, pristojbe i kursni gubici povezani s bilo kojim od sastavnih pojedinačnih euro računa, kao i drugih čisto financijskih izdataka;

- (i) doprinosi u naturi;
 - (j) svi troškovi lizinga;
 - (k) troškovi amortizacije.
- (3) Iznimno od prethodnog paragrafa 2, Komisija će odlučivati na temelju od slučaja do slučaja da li su sljedeći troškovi prihvatljivi:
- (a) troškovi poslovanja, uključujući troškove iznajmljivanja, isključivo onih koji se odnose na razdoblje sufinanciranja poslovanja;
 - (b) porezi na dodanu vrijednost, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (i) da se porezi na dodanu vrijednost ne mogu vratiti ni na koji način;
 - (ii) da je utvrđeno da ih snosi krajnji korisnik, i
 - (iii) da su jasno utvrđeni u projektnom prijedlogu.
- (4) Izdatci koji se financiraju u okviru programa IPA nisu predmet nijednog drugog financiranja u okviru proračuna Zajednice.

10. ČUVANJE DOKUMENATA

- (1) Sva dokumentacija koja se odnosi na program u Dodatku A čuva se najmanje pet godina od datuma na koji Europski parlament odobrava isplatu za proračunsku godinu na koju se dokument odnosi.
- (2) U slučaju da program u Dodatku A nije definitivno zatvoren unutar roka koji je postavljen u gore navedenom paragrafu 1, dokumenti koji se odnose na to čuvaju se do kraja sljedeće godine u kojoj se program u Dodatku A zatvara.

11. MAPA OPISA NAČINA ZA DECENTRALIZACIJU BEZ PRETHODNIH KONTROLA

- (1) Zemlja korisnik utvrđuje detaljnu mapu opisa načina s indikativnim mjerilima i vremenskim ograničenjima za postizanje decentralizacije s prethodnim kontrolama od strane Komisije. Osim toga, zemlja korisnik uspostavlja indikativnu detaljnu mapu opisa načina da se postigne decentralizacija bez prethodnih kontrola od strane Komisije.
- (2) Komisija prati implementaciju detaljnih mapa opisa načina za decentralizaciju koje su navedene u paragrafu 1, i uzima u obzir rezultate koje zemlja korisnik postiže u ovom kontekstu, posebice u pružanju pomoći. Detaljna mapa opisa da se postigne decentralizacija bez prethodnih kontrola može se odnositi na postupno odricanje od različitih vrsta prethodnih kontrola.
- (3) Zemlja korisnik stalno radi na tome da se Komisija redovito obavještava o napretku koji se čini u implementaciji ove mape opisa načina decentralizacije.

12. TUMAČENJE

- (1) Ovisno o nekoj izričitoj odredbi koja je suprotna ovom sporazumu, odredbe koje se koriste u ovom sporazumu imaju isto značenje koje im je dato u Okvirnoj uredbi IPA programa i u Uredbi za implementaciju IPA programa.
- (2) Ovisno o bilo kojoj izričitoj odredbi koja je suprotna ovom sporazumu, reference na ovaj sporazum su reference na takav sporazum koji se mijenja, dopunjuje i zamjenjuje s vremena na vrijeme.
- (3) Sva pozivanja na uredbe Vijeća ili Komisije čine se prema verziji tih uredbi kako je naznačeno. Ako je potrebno, modifikacije ovih uredbi prenose se u ovaj sporazum putem amandmana.
- (4) Uvodni dijelovi u ovome sporazumu nemaju pravno značenje i ne utječu na njegovo tumačenje.

13. DJELIMIČNO PRAVNO NEVAŽENJE I NENAMJERNE PRAZNINE

- (1) Ako neka odredba ovoga sporazuma postane pravno nevažeća ili ako ovaj sporazum sadrži neke nenamjerne praznine, to neće utjecati na pravosnažnost drugih odredaba ovoga sporazuma. Strane će zamijeniti svaku nevažeću odredbu važećom odredbom koja odgovara što je moguće bliže svrsi i namjeri te nevažeće odredbe.
- (2) Strane će ispuniti svaku nenamjernu prazninu odredbom koja najbolje odgovara svrsi i namjeri ovoga sporazuma sukladno Okvirnoj uredbi IPA programa i Uredbi za implementaciju IPA programa.

14. REVIZIJA I IZMJENE I DOPUNE

- (1) Implementacija ovoga sporazuma bit će podvrgnuta periodičnim revizijama s vremena na vrijeme dogovorom strana.
- (2) Svaki usuglašeni amandman bit će u pismenom obliku i ispunjavat će dio ovoga sporazuma. Takav amandman stupa na snagu danom koji utvrde strane.

15. PRESTANAK

- (1) Ne dovodeći u pitanje paragraf 2, ovaj sporazum prestaje važiti osam godina nakon potpisivanja istog. Ovaj sporazum ne sprječava mogućnost za Komisiju da čini neke financijske korekcije sukladno članku 56. Uredbe za provedbu IPA programa.
- (2) Ovaj sporazum može prekinuti i jedna i druga strana davanjem pismene obavijesti drugoj strani. Takav prestanak stupa na snagu šest kalendarskih mjeseci od datuma pisane obavijesti.

16. RJEŠAVANJE RAZLIKA

- (1) Razlike koje proizađu iz tumačenja, poslovanja i implementacije ovoga sporazuma, na bilo kojem ili na svim razinama sudjelovanja, rješavat će se prijateljski putem razgovora između strana.
- (2) Ukoliko se ne postigne prijateljsko rješenje, i jedna i druga strana može uputiti predmet na arbitražu sukladno neobvezatnim pravilima za arbitražu Stalnog suda za arbitražu koji uključuje međunarodne organizacije i države članice koja su na snazi na dan ovoga sporazuma.
- (3) Jezik koji se koristi u arbitražnom postupku je engleski jezik. Mjerodavna osoba za imenovanje arbitra je generalni tajnik Stalnog suda za arbitražu na temelju pismenog zahtjeva podnesenog sa obje strane. Odluka je arbitra obvezujuća za sve strane i nema žalbe.

17. OBAVJEŠTAVANJA

- (1) Sve obavijesti u svezi s ovim sporazumom čine se pismeno i na engleskom jeziku. Svaka obavijest mora biti potpisana i mora biti dostavljena kao originalni dokument ili faksom.
- (2) Svaka obavijest u svezi s ovim sporazumom mora se uputiti na sljedeće adrese:

Za Komisiju:

Gosp. Dimitris Kourkoulas
Šef Izaslanstva
Izaslanstvo Europske komisije za Bosnu i Hercegovinu
Skenderija 3 A
71000 Sarajevo
Faks: +387 33 666 307

Za zemlju korisnicu:

Gosp. Dragan Vrankić
Ministar
Ministarstvo financija i trezora
Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo
Faks: +387 33 202-930

18. BROJ ORIGINALA

Ovaj sporazum sastavljen je u dva primjerka na engleskom jeziku.

19. DODATCI

Dodatci A i B čine sastavni dio ovoga sporazuma.

20. STUPANJE NA SNAGU

Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisa. Ukoliko strane potpišu Sporazum u različite dane, ovaj sporazum stupa na snagu na dan potpisa druge od dviju strana.

Potpisano, za i u ime Bosne i Hercegovine u Sarajevu 28. srpnja 2009. godine
od strane _____ Osobno u potpisu

Gosp. Dragan Vrankić
Ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine

Potpisano, za i u ime Komisije, u Sarajevu 19. veljače 2009. godine.
od strane _____ Osobno u potpisu

Gosp. Dimitris Kourkoulas
Šef Izaslanstva Europske komisije

**DODATAK A NACIONALNI PROGRAM ZA BOSNU I HERCEGOVINU
(II. DIO) U OKVIRU IPA KOMPONENTE ZA POMOĆ U
TRANZICIJI I JAČANJU INSTITUCIJA ZA 2008. GODINU
KOJI JE USVOJILA KOMISIJA ODLUKOM C(2008)7638 od
5. prosinca 2008. godine**

DODATAK B

**OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU KOMISIJE EUROPSKE
ZAJEDNICE I BOSNE I HERCEGOVINE, DATIRAN
20. VELJAČE 2008. GODINE**

DODATAK A
IPA-2008 – NACIONALNI PROGRAM – BOSNA I HERCEGOVINA II. DIO

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnik	Bosna i Hercegovina
Program	Nacionalni program 2008 u okviru Komponente I. Instrumenta za pretpripruenu pomoć (IPA) – II. dio
CRIS broj	2008/020-339
Godina	2008.
Cijena	54,254,783 milijuna eura
Implementacijsko tijelo	<i>EUROPSKA KOMISIJA UIME ZEMLJE KORISNICE</i>
Konačni datum za zaključivanje Financijskog sporazuma	Najkasnije do 31. prosinca 2009. godine
Konačni datum za ugovaranje	2 godine od dana zaključivanja Financijskog sporazuma Nema roka za reviziju i procjene projekata koji su obuhvaćeni Financijskim sporazumom koji implementira ovaj program, kao što je navedeno u članku 166(2) Uredbe o financiranju. Ovi se datumi, također, primjenjuju na nacionalno sufinanciranje.
Konačni datum za izvršenje	2 godine od konačnog datuma ugovaranja Ovi se datumi, također, primjenjuju na nacionalno sufinanciranje.
Šifra sektora	16010, 15130, 15140, 15150, 15250, 12110, 32130, 11110, 33110, 31110, 31195, 21010, 16062, 99810, 41010, 24010
Proračunska linija	22.02.02
Voditelj za programiranje zadataka	Glavna direkcija za proširenje C1 (DG ELARG C1)
Voditelj za implementiranje zadataka	Izaslanstvo Europske komisije za BiH – Odjel za provedbu aktivnosti

2. PRIORITETNI CILJEVI / PROJEKTI

2.1 Prioritetni ciljevi

Drugi dio komponente I. Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) – 2008 Nacionalnog programa za Bosnu i Hercegovinu sukladan je Višegodišnjem indikativnom planskom dokumentu (MIPD) 2008-2010 i ima za cilj daljnju potporu:

2.1.1. Politički zahtjevi:

Podržavanje vladavine prava (nastavljanje potpore Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću (HJPC)), doprinošenje reformi javne uprave (potpora DIS-u) i podržavanje socijalne uključenosti i povratka (protivmimske akcije i ranjive skupine, posebice djeca i Romi) i potpora dijalogu civilnoga društva.

2.1.2. Ekonomski zahtjevi:

Podržavanje regionalnih malih i srednjih poduzeća (SME) i razvitka turizma: pristup unutar ovoga resora jeste da: a) podrži agencije za regionalni razvitak kroz osiguravanje bespovratnih sredstava i tehničke pomoći kako bi se podržala uloga u isporučivanju pomoći malim i srednjim poduzećima (SME) i općinama; b) podrži državna i entitetska ministarstva u stvaranju politike razvitka; c) osigura nepovratna sredstva za potporu organizacijama za daljnji razvitak malih i srednjih poduzeća (SME) – uključujući pomoć turističkim organizacijama; d) podrži reformu društvenih aspekata politike (reformu zdravstvenog sustava, visokog obrazovanja, veterinarstvo).

2.1.3. Europski standardi:

Podržavanje usklađivanja s pravnim stečevinama, a posebice reforme sektorskih politika (upravljanja integriranom granicom (IBM), poreza, monetarne politike, okoliša, transporta, energije, statistike, katastra i zemljišnih knjiga).

2.1.3. Programi potpore

Podržavanje sudjelovanja Bosne i Hercegovine u programima Zajednice.

2.2. Opis projekata grupiranih po prioritetnim ciljevima

Broj	Politički kriteriji	Doprinos EC u milijunima eura	Opis projekata
1	Pomoć za ranjive skupine (djeca i Romi) u Bosni i Hercegovini	1.9	<i>Svrha projekta:</i> da razvije integriranu socijalnu skrb i strategiju za uključivanje koja će biti planirana, vođena i replicirana nacionalnim i podnacionalnim vladinim institucijama. <i>Implementacija:</i> ugovor o bespovratnim sredstvima bez poziva za prijedloge kod UNICEF-a (za maksimalni iznos od 1,400,00 eura) i poziv za prijedloge (za maksimalni iznos od 500,000 eura) za potporu strategiji za Rome u Bosni i Hercegovini.

			<p>Izravni sporazum s UNICEF-om se očekuje da bude potpisan u 1. kvartalu 2009. godine, a poziv za dostavu prijedloga za ugovor o nepovratnim sredstvima treba biti pokrenut u 2. kvartalu 2009. godine.</p> <p>Osnovni kriteriji odabira i dodjele za poziv za prijedloge postavljene su u Praktičnom vodiču za procedure ugovaranja za inozemne akcije Europske zajednice (pogledaj točku 4.2 dolje).</p> <p>Izravna nepovratna sredstva s UNICEF-om bit će zaključena u cilju njegovog <i>de facto</i> monopola sukladno članku 168(1)(c) Pravila o implementaciji Financijske uredbe.</p>
2	Pomoć Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine (HJPC) – oprema za informacijsku tehnologiju (IT) za pravosudne institucije u Bosni i Hercegovini	1.4	<p><i>Svrha projekta:</i> osigurati sudovima i tužiteljstvima neophodnu ICT opremu, osigurati dobro korištenje tehnologije, pomoći da se poveća učinkovitost, razmjena informacija, poboljšati kvalitetu informacija i transparentnost za javnost.</p> <p><i>Implementacija:</i> 1 ugovor o opskrbi (za indikativni maksimalni iznos od 1,400,000 eura) treba biti pokrenut u 1. kvartalu 2009. godine. Ugovor o opskrbi ima za cilj osigurati Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću (HJPC) radne postaje, printere, servere i opremu za sigurnosno kopiranje i odgovarajuće dozvole da se olakša rad sudova i tužiteljstava i da se poboljša njihova učinkovitost i transparentnost.</p>
3	Daljnja potpora DIS sustavu u Bosni i Hercegovini	1.5	<p><i>Svrha projekta:</i> osigurati učinkovito i djelotvorno upravljanje i implementiranje sredstava Europske unije u okviru DIS-a</p> <p><i>Implementacija:</i> 1 ugovor o pružanju usluga (za indikativni maksimalni iznos od 1,500,000 eura) treba započeti u 1. kvartalu 2009. godine</p>
4	Potpora civilnom društvu u Bosni i Hercegovini	3.504,783	<p><i>Svrha projekta:</i> ohrabriti partnerstvo i dijalog između vladinih i nevladinih sektora, uključujući lokalnu vladu, i djelotvornu implementaciju standarda Europske unije u okruženju i sektore mladih kao i identificirati strateške ciljeve razvitka civilnoga društva.</p> <p><i>Implementacija:</i> Ugovor o pružanju usluga bez poziva za prijedloge s Programom Ujedinjenih naroda za razvitak (UNDP) (za indikativnu maksimalnu ukupnu vrijednost od 1,500,000 eura), poziv za prijedloge (za indikativnu vrijednost iznosa od 1,000,000 eura), ugovor o pružanju usluga (za indikativni maksimalni iznos od 504,783 eura) i poziv za prijedloge za nevladine organizacije koje su aktivne u borbi protiv korupcije (za indikativni maksimalni iznos od 500,000 eura). Izravni sporazum s Programom Ujedinjenih naroda za razvitak (UNDP) očekuje se da bude potpisan u 3. kvartalu 2009. godine, dok se poziv za tendere za ugovor o pružanju usluga i poziv za prijedloge očekuje da budu pokrenuti u 2. kvartalu 2009. godine. Osnovni kriteriji odabira i dodjele za poziv za prijedloge postavljene su u Praktičnom vodiču za procedure ugovaranja za inozemne akcije Europske zajednice (pogledaj točku 4.2 dolje).</p> <p>Izravni sporazum o nepovratnim sredstvima s Programom Ujedinjenih naroda za razvitak (UNDP) bit će zaključen u cilju njegove tehničke ekspertize, iskustva u ovoj oblasti i njegovih posebnih odnosa s udrugama građana i općinama u Bosni i</p>

			Hercegovini koji konstituira <i>de facto</i> monopol sukladno članku 168(1) (c) Pravila za implementaciju Financijske uredbe.
5	Potporna aktivnostima protuminskog djelovanja u Bosni i Hercegovini	2.2	<p><i>Svrha projekta:</i> Smanjenje minski sumnjivog prostora u Bosni i Hercegovini s ciljem da se omogući povratak stanovništva u deminirana područja, poboljšanje zaštite građana od napuštenih mina i neeksplozivnih ubojitih sredstava (UXO), smanjenje broja žrtava od mina, stvaranje preduvjeta za održiv društveno-ekonomski razvitak na deminiranim područjima.</p> <p><i>Implementacija:</i> Natječaj za humanitarno razminiranje i obrazovanje o opasnosti od mina (za indikativni maksimalni iznos od 1,610,000 eura), ugovor o opskrbi (za indikativni maksimalni iznos od 540,000 eura), za opremu za Centar za razminiranje Bosne i Hercegovine i ugovor o pružanju usluga (za indikativni maksimalni iznos od 50,000 eura) za obučavanje Centra za razminiranje Bosne i Hercegovine (BHMAL). I poziv za dostavu prijedloga i natječajne procedure očekuju se u 1. kvartalu 2009. godine.</p> <p>Osnovni kriteriji odabira i dodjele za poziv za prijedloge postavljeni su u Praktičnom vodiču za procedure ugovaranja za inozemne akcije Europske zajednice (pogledaj točku 4.2 dolje).</p>
	Ekonomski kriteriji		
6	Potporna razvitku sustava zdravstvene zaštite Bosne i Hercegovine	2.85	<p><i>Svrha projekta:</i> da se pomogne Farmaceutskoj agenciji Bosne i Hercegovine u postajanju potpuno funkcionalne institucije sukladno standardima Europske unije, da se implementira sustav plaćanja usluga koje bi stvaralo poticaje za ograničavanje troškova i poboljšanje sustava plaćanja usluga kao i poboljšanje kvalitete prikupljanja podataka i protoka informacija za javne institucije zdravstva i da se harmonizira relevantno zakonodavstvo sukladno direktivama Europske unije i međunarodnim zakonima o zdravlju.</p> <p><i>Implementacija:</i> Twinning ugovor za indikativnu maksimalnu vrijednost od 500,000 eura da pomogne Farmaceutsku agenciju Bosne i Hercegovine; 2 ugovora o pružanju usluga, za indikativni maksimalni iznos od 1,100,000 eura, i 1,250,000 eura za svaki posebice. Prvi će ugovor o pružanju usluga osigurati tehničku pomoć, kako bi se implementirao sustav mehanizama za novi način plaćanja usluga. Drugi će ugovor o pružanju usluga osigurati tehničku pomoć za javne zdravstvene usluge, uključujući spremnost i odgovor na prijetnje zdravlju, odgovornosti za nacionalno zdravstvo i harmonizaciju zdravstvenog zakonodavstva. Očekuje se da ovi ugovori budu poduzeti u 1. kvartalu 2009. godine. Treći ugovor o pružanju usluga elektronske zaštite zdravlja očekuje se u 2. kvartalu 2009. godine.</p> <p>Što se tiče twinning ugovora, osnovni kriteriji odabira i dodjele za poziv za prijedloge postavljeni u Twinning priručniku spomenuti su u točki 4.3 ovoga Financijskoga prijedloga.</p>

7	Potpora konkurentnim sektorima (regionalne agencije za razvitak (RED) malim i srednjim poduzećima (SME) i turizmu) u Bosni i Hercegovini	7.0	<p><i>Svrha projekta:</i> 1) Povećanje kapaciteta pet regionalnih agencija za razvitak za potporu malim i srednjim poduzećima (SME) i općinama; 2) Jačanje sposobnosti struktura za potporu turizma Bosne i Hercegovine na državnoj, entitetskim i na razini Distrikta Brčko; 3) Konkurentni sektori u Bosni i Hercegovini koji se podržavaju da se pripreme za prepreke u sektoru lanca za opskrbu i turističkom sektoru ojačanom za razvitak konkurentnog turističkog proizvoda.</p> <p><i>Implementacija:</i> 1) 5 ugovora za nepovratna sredstva za 5 regionalnih agencija za razvitak (RDA) bez objavljivanja natječaja za indikativni iznos od 1,125,000 eura koji se treba dodijeliti u 1. kvartalu 2009. godine. Izravni sporazumi za nepovratna sredstva s regionalnim agencijama za razvitak (RDA) bit će zaključeni u cilju njihove jedinstvene uloge u regionalnom razvitku u Bosni i Hercegovini koja konstituiraju <i>de facto</i> monopol sukladno članku 168(1)(c) Pravila za implementaciju Financijske uredbe. 2) Ugovor o pružanju usluga za tehničku pomoć da se podrži strategija razvitka i jačanje institucija, za indikativnu vrijednost od 2,000,000 eura. 3) Natječaj za indikativnu vrijednost od 3,875,000 eura čije se poduzimanje očekuje u 2. kvartalu 2009. godine.</p> <p>Osnovni kriteriji odabira i dodjele za poziv za prijedloge postavljeni su u Praktičnom vodiču za procedure ugovaranja za inozemne akcije Europske zajednice (pogledaj točku 4.2 dolje).</p>
8	Potpora reformi obrazovanja u Bosni i Hercegovini	3.0	<p><i>Svrha projekta:</i> da se pojača stručno obrazovanje i obučavanje kao i visoko obrazovanje u Bosni i Hercegovini sukladno Kopenhagenskoj deklaraciji i Bergenovom službenom saopćenju (Bergen Communiqué).</p> <p><i>Implementacija:</i> 2 ugovora za pružanje usluga, svaki za indikativni iznos od 1,500,000 eura. Predviđa se da će i jedan i drugi biti poduzeti tijekom 2. kvartala 2009. godine</p>
	Europski standardi		
9	Potpora politici trgovine, jačanja sposobnosti i razvitka infrastrukture sustava za mjerenje u Bosni i Hercegovini	4.0	<p><i>Svrha projekta:</i> Podržati Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (MoFTER) u razvitku njegove institucionalne sposobnosti koja se odnosi na implementaciju IA/SAA, obveza CEFTA-e i potporu procesu pristupa u Svjetsku trgovinsku organizaciju (WTO). Tehnička pomoć u razumijevanju i primjeni instrumenata za obranu trgovine prema pravilima Svjetske trgovinske organizacije (WTO); 2) Podržati razvitak distributivnog sustava za mjerenje prema postojećem modelu u nekim državama članicama Europske unije i sukladno međunarodno priznatoj kvaliteti službi za mjerenje u okviru nacionalne infrastrukture mjeriteljstva.</p> <p><i>Implementacija:</i> jedan ugovor o pružanju usluga za indikativni iznos od 2,000,000 eura; i jedan ugovor o pružanju usluga za indikativni iznos od 2,000,000 eura; za oba se ugovora očekuje da se natječaj objavi u 1. kvartalu 2009. godine.</p>

10	Jačanje kapaciteta u poljoprivredi i politike o zdravoj hrani i pripreme BiH za pristup ruralnom razvitku u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) (IPA-RD) program	4.0	<p><i>Svrha projekta:</i> podržati daljnje usklađivanje sektorskih politika i mjera za pojačanu provedbu poljoprivredno-prehrambenog sektora i stvaranje struktura i sposobnosti za upravljanje budućim sredstvima za ruralni razvitak u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA); 2) pomoći uspostavi nacionalno integriranih fito-sanitarnih službi sposobnih da stvaraju i implementiraju politiku zaštite zdravlja biljaka sukladno stečevini usklađenog zakonodavstva i međunarodnih obveza i standarda u ovoj oblasti; 3) podržati provedbu zdrave hrane u Bosni i Hercegovini, kompozicijsko i kvalitetno zakonodavstvo kroz osiguravanje opreme za laboratorije za kontrolu hrane i razvitka javno-privatnih partnerstava ili drugih sporazuma kako bi se pojačale ili dopunile laboratorije ovlaštene za kontrole.</p> <p><i>Implementacija:</i> 2 ugovora za pružanje usluga za tehničku pomoć da se podrži politika poljoprivrede u Bosni i Hercegovini, a posebice voljnih struktura ruralnoga razvitka i direkcija za upravljanje biljem u Bosni i Hercegovine za indikativnu maksimalnu vrijednost od 2,400,000 eura i 800,000 eura za svaki ugovor posebice. Procedure nadmetanja za oba ugovora očekuje se da budu objavljene u 1. kvartalu 2009. godine.</p> <p>Također, za ugovor o opskrbi za opremu za informacijsku tehnologiju (IT) za indikativnu maksimalnu vrijednost od 100,000 eura očekuje se nadmetanje u 2. kvartalu 2001. godine. Konačno, ugovor o opskrbi za opremu za laboratorije za indikativni maksimalni iznos od 700,000 eura očekuje se da bude objavljen u 1. kvartalu 2009. godine.</p>
11	Potpora kontroli i/ili iskorjenjivanju životinjskih bolesti bjesnila i klasične svinjske kuge u Bosni i Hercegovini	1.5	<p><i>Svrha projekta:</i> da kontrolira/iskorjenjuje klasičnu svinjsku kugu i bjesnilo u ciljnim populacijama životinja u Bosni i Hercegovini kako bi se smanjili ekonomski gubici i pojačao ekonomski i trgovinski potencijal Bosne i Hercegovine, a u svezi s bjesnilom da se smanji javni zdravstveni rizik uzimajući u obzir standarde i zahtjeve Europske unije.</p> <p><i>Implementacija:</i> 2 ugovora o pružanju usluga za tehničku pomoć u maksimalnoj indikativnoj vrijednosti od 191,000 eura i 477,000 eura za svaki posebice za koje se očekuje da budu predmet nadmetanja u 1. kvartalu 2009. godine; i 1 ugovor o opskrbi u maksimalnoj indikativnoj vrijednosti od 832,000 eura koji će se također nadmetati u 1. kvartalu 2009. godine.</p>
12	Twinning pomoć u institucionalnom jačanju rukovodstva civilne avijacije Bosne i Hercegovine u svezi s Europskim zajedničkim zračnim prostorom (ECAA)	1.0	<p><i>Svrha projekta:</i> 1) Integracija sektora civilne avijacije u Bosni i Hercegovini u funkcionalne strukture civilne avijacije Europske unije; 2) Jačanje kapaciteta upravljanja civilnom avijacijom Bosne i Hercegovine kroz implementaciju Sporazuma o Europskom zajedničkom zračnom prostoru (ECAA) i odgovarajućih direktiva Europske unije.</p> <p><i>Implementacija:</i> Twinning ugovor za indikativni maksimalni iznos od 1,000,000 eura treba biti pokrenut u 2. kvartalu 2009. godine.</p> <p>Osnovni kriteriji za odabir i dodjelu za izbor prijedloga utvrđeni u Twinning priručniku spominju se u točki 4.3 Financijskoga prijedloga.</p>

13	Potpora državnim i entitetskim statističkim institucijama u Bosni i Hercegovini	2.0	<p><i>Svrha projekta:</i> Razvitak institucionalnih kapaciteta za: 1) provedbu popisa stanovništva, 2) unapređenje proizvodnje poslovne statistike i uspostava preduvjeta za redovitu proizvodnju podataka sukladno standardima Europske unije, 3) za provođenje proširene verzije Pregleda proračuna domaćinstava (HBS), horizontalna kooperacija i suradnja.</p> <p><i>Implementacija:</i> 1 twinning ugovor za indikativni maksimalni iznos od 1,300,000 eura; 1 ugovor o pružanju usluga za redovitu proizvodnju podataka sukladno standardima Europske unije, i 1 ugovor o opskrbi za indikativni maksimalni iznos od 200,000 eura. Za sve se ugovore očekuje objavljivanje nadmetanja u 1. kvartalu 2009. godine.</p> <p>Što se tiče twinning ugovora, osnovni kriteriji za odabir i dodjelu za izbor prijedloga utvrđeni u Twinning priručniku spominju se u točki 4.3 Financijskog prijedloga.</p>
14	Službe za podatke o prostoru za Bosnu i Hercegovinu – 2. faza digitalnih ortofoto karata	3.0	<p><i>Svrha projekta:</i> Standardizirana i usklađena osnova geo-informacijskog sustava dostupna je za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Agenciju za statistiku u svrhu popisa stanovništva - Upravu za poljoprivredu - Institucije koje se bave upisom u zemljišne knjige - Institucije za prostorno planiranje - Transport i komunikacije - Ministarstvo pravde - Općinske administracije <p><i>Implementacija:</i> 1 ugovor o pružanju usluga za indikativni maksimalni iznos od 3,000,000 eura za koji se očekuje objavljivanje nadmetanja u 1. kvartalu 2009. godine.</p>
15	Pomoć za izgradnju Centra za prihvatanje azilanata	1.5	<p><i>Svrha projekta:</i> da se poboljšaju sposobnosti upravljanja migracijama Ministarstva za sigurnost, posebice Odjela za azil, pomaganjem u izgradnji Centra za prihvatanje azilanata.</p> <p><i>Implementacija:</i> ugovor o izvođenju radova za indikativni maksimalni iznos od 1,300,000 eura, i ugovor o pružanju usluga za nadziranje radova za indikativni maksimalni iznos od 200,000 eura. Objavljivanje nadmetanja za oba ugovora očekuje se u 2. kvartalu 2009. godine.</p>
16	Konsolidacija sustava za zaštitu identifikacije građana – CIPS registra Bosne i Hercegovine	2.0	<p><i>Svrha projekta:</i> da se opremi Direkcija CIPS-a dodatnim softverskim i hardverskim alatima kako bi se ispunila njegova uloga u upravljanju podacima.</p> <p><i>Implementacija:</i> 4 ugovora o opskrbi za osiguravanje specijalizirane opreme za Direkciju CIPS-a u maksimalnoj indikativnoj vrijednosti od 600,000 eura, 400,000 eura, 100,000 eura i 175,000 eura za svaki pojedinačno; i 3 ugovora za pružanje usluga u maksimalnoj indikativnoj vrijednosti od 400,000 eura, 225,000 eura i 100,000 eura za svaki posebice.</p> <p>Za sve se ugovore očekuje objavljivanje nadmetanja u 1. kvartalu 2009. godine.</p>

17	Jačanje institucija Bosne i Hercegovine za zaštitu okoliša, pripremanje za pretpristupne fondove i pomoć za razvitak infrastrukture okoliša	4.0	<p><i>Svrha projekta:</i> Jačanje tehničkih, administrativnih i sa IPA usuglašenim programskim sposobnostima institucija koje su uključene u upravljanje okolišom u Bosni i Hercegovini i da se osigura implementacija infrastrukturnih mjera kako bi se postigli standardi Europske unije za zaštitu okoliša.</p> <p><i>Implementacija:</i> 1 ugovor o pružanju usluga za indikativnu maksimalnu vrijednost od 2,000,000 eura za jačanje institucija Bosne i Hercegovine za zaštitu okoliša i 2 ugovora o opskrbi od 1,000,000 i 250,000 eura za svaki posebice za nadgledanje radova, i 1 ugovor o izvođenju radova od 750,000 eura. Za sve će ugovore javno nadmetanje biti objavljeno u 4. kvartalu 2009. godine.</p>
18	Potpora Bosni i Hercegovini u ispunjavanju zahtjeva prema Ugovoru Zajednice za energiju Jugoistočne Europe, i nastavljnje reforme i razvitka sektora za energiju	1.75	<p><i>Svrha projekta:</i> Poboljšanje kapaciteta u Bosni i Heregovini za razvitak i implementaciju sveobuhvatne strategije za energiju i poboljšana primjena mjera koje uključuju učinkovitost i obnovljive izvore energije s perspektivom za uvođenje takvih pristupa u upravljanju objektima u javnome sektoru.</p> <p><i>Implementacija:</i> 2 ugovora o pružanju usluga: 1,000,000 eura za nadgledanje radova i 750,000 eura za razvitak i implementaciju Strategije za energiju Bosne i Hercegovine čije se nadmetanje očekuje u 1. i 2. kvartalu 2009. godine.</p>
19	Potpora implementaciji strategije i akcijskog plana upravljanja integriranom granicom (IBM) Bosne i Hercegovine, uključujući potporu za daljnje usklađivanje Uprave za indirektno oporezivanje (ITA) sa zakonskim aktima Europske unije	3.8	<p><i>Svrha projekta:</i> Ojačati sposobnost institucija koje su obuhvaćene upravljanjem integriranom granicom (IBM) i da pomogne u implementaciji predviđenih aktivnosti strateškog dokumenta i akcijskog plana upravljanja integriranom granicom (IBM), čiji je dio implementacija obveza za Upravu za neizravno oporezivanje koje proizilaze iz SAA i multilateralnih sporazuma.</p> <p><i>Implementacija:</i> 2 twining ugovora za indikativnu maksimalnu vrijednost od 1,425,000 eura i 2,375,000 eura čije se objavljivanje za nadmetanje očekuje u 1. kvartalu 2009. godine.</p> <p>Osnovni kriteriji za odabir i dodjelu za izbor prijedloga utvrđeni u Twinning priručniku spominju se u točki 4.3 Financijskoga prijedloga.</p>
20	Implementacija eurosustava Europske središnje banke (ECB) Preporuke za Središnju banku Bosne i Hercegovine	1.0	<p><i>Svrha projekta:</i> Uskladiti standarde Središnje banke Bosne i Hercegovine (CBBH) sa središnjim bankarskim standardima Europskog sustava središnjih banaka (ESCB) izradom i provedbom novih pravila i politika, mijenjajući prakse i obučavanje osoblja u sljedećim poslovnim oblastima: statistike, ekonomske analize i istraživanja, financijske stabilnosti, monetarne politike u okviru aranžmana valutnog odbora (CBA), uključujući pravni okvir i oblast informacijske tehnologije (IT).</p> <p><i>Implementacija:</i> ugovor o nepovratnim sredstvima bez nadmetanja kod Europske središnje banke za indikativni maksimalni iznos od 1,000,000 eura čije se zaključenje očekuje u 2. kvartalu 2009. godine.</p> <p>Izravni sporazum o nepovratnim sredstvima s Europskom središnjom bankom (ECB) bit će zaključen s obzirom na njezin <i>de facto</i> monopol sukladno članku 168(1)(c) Pravila za</p>

			implementaciju Financijske uredbe (FR).
	Programi potpore		
21	Ulazna karta za 7. okvirni program (FP7) i za konkurentnost u programu za inovacije (CIP)	1.35	<i>Svrha projekta:</i> Da osigura pristup institucijama Bosne i Hercegovine kako bi sudjelovale u programima Europske unije. <i>Implementacija:</i> Plaćanje ulaznih karata i za okvirni program (FP7) u indikativno maksimalnom iznosu od 990,000 eura, i za konkurentnost u programu za inovacije (CIP) u indikativnom maksimalnom iznosu od 360,000 eura.
	UKUPNO	54,254,783	

2.3. Pregled prošle i sadašnje pomoći (EU / IFI (Međunarodne financijske institucije / Bilateralna pomoć) uključujući lekcije koje su naučene.

Kao što se saznalo iz implementacije Pomoći Zajednice za obnovu, razvitak i stabilizaciju (CARDS), postoji potreba da se u određenim sektorima pokrene s više uopćenog ka više strategijskom pristupu ciljajući na krajnje korisnike temeljito i pažljivo identificirajući vladine ili druge institucije koje mogu pozitivno utjecati na situaciju.

Posebice je prepoznato da postoji sve veća potreba za dijalogom sa svim partnerima na državnoj ili entitetskoj razini pošto je broj čimbenika potrebnih da se utječe na promjenu u bilo kojem datom sektoru u Bosni i Hercegovini visok i nedostatak prethodnih konsultacija može suprotno utjecati na implementaciju projekta u kasnijoj fazi. To je osobito slučaj s obzirom na sve veće zahtjeve za sufinansiranje od strane Bosne i Hercegovine. Također je primijećeno da nedostatak kapaciteta u mnogim državnim institucijama nastavlja sprječavati implementaciju i, na tehničkoj razini, djeluju kao barijera za twinning projekte.

U svjetlu gore navedenog, naročita je pozornost posvećena da se osigura koncentriranje programskih aktivnosti na ona područja gdje bi suradnja s vlastima mogla biti anticipirana, dok je provodljivost jedna od glavnih smjernica u odabiru projekata.

Doprinos donatora bio je osiguran kroz čitav ciklus upravljanja projektom od planiranja do implementiranja projekta. Posebice, Europska komisija kao ključni donator, zajedno s Odjelom za međunarodni razvitak (DFID), bila je uključena u uspostavu Odbora za koordinaciju pomoći zajedno s Ministarstvom financija Bosne i Hercegovine, Direkcije za europske integracije i Direkcije za ekonomsko planiranje.

Mjesečni sastanci za koordinaciju nastavljaju se održavati s državama članicama Europske unije o programiranju i implementiranju pomoći. Europska komisija također je sudjelovala i osigurala najnovija redovita stanja o procesu programiranja Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) za Forum za koordinaciju donatora koji uključuje Izaslanstvo Europske komisije, Europsku banku za obnovu i razvitak (EBRD), Međunarodni monetarni fond (IMF), Program Ujedinjenih naroda za

razvitak (UNDP)/Rezidentnog koordinatora Ujedinjenih naroda (UNRC) i Svjetsku banku, kao i druge bilateralne donatore.

Poboljšana koordinacija donatora rezultira podjelom rada u određenim oblastima gdje države članice ili drugi donatori provode projekte koji se inače uzimaju u obzir za financiranje.

Diskusije s organizacijama civilnoga društva pokazuju se pozitivnim u oblastima društvenog razvitka i obrazovanja i ovi bi se kontakti trebali proširivati u godinama koje dolaze.

2.4. Horizontalna pitanja

Jednaka mogućnost za sudjelovanje svih ljudi i žena i predstavljanje manjina bit će osigurano u svim aspektima implementacije programa. Sudjelovanje u aktivnostima projekata bit će zajamčeno na temelju jednakog pristupa bez obzira na rasno ili etničko podrijetlo, religiju ili vjeru, invalidnost, spol ili seksualnu orijentaciju.

Jedan od posebnih ciljeva programa jeste da se razvije integrirana socijalna skrb i strategija uključivanja koje bi planirale, vodile i ponavljale nacionalne i podnacionalne vladine institucije.

Također se očekuje da će pomoć za stručno obrazovanje i obučavanje kao i reforma visokog obrazovanja doprinijeti poboljšanom pristupu obrazovanju i tržištu rada za žene, manjinske skupine i druge hendikepirane skupine.

U zdravstvenom sektoru, programske će aktivnosti doprinijeti jednakom pristupu medicinskim uslugama u cijeloj zemlji sakupljanjem relevantnih podataka o zdravlju stanovništva Bosne i Hercegovine.

Aktivnosti koje se usmjeravaju na jačanje razvitka ekonomskih sektora i regionalnog razvitka pomoći će odgovarajućim radnjama kako bi se osigurala načela jednakopravnosti spolova kroz implementaciju planova regionalnog i nacionalnog razvitka i poduzela druga pitanja, uključujući povratak izbjeglica i ponovno naseljavanje, integracija manjina i zaštita okoliša.

Cilj programskih aktivnosti u svezi s upravljanjem integriranom granicom (IBM) jeste da se poboljša učinkovitost i djelotvornost institucija da spriječe prekograničnu trgovinu ljudi i pokušaje ilegalne migracije.

Program će također doprinijeti ekološki održivom gospodarskom razvitku približavajući zemlju ekološkim standardima Europske unije kroz jačanje administrativnih struktura i jačanjem usklađivanja zahtjeva sa zakonskim aktima.

2.5. Uvjeti

Program obuhvata sljedeće uvjetovanosti:

- Sažeci projekata formalno se odobravaju razmjenom dopisa između Komisije i vlade Bosne i Hercegovine;
- Vlada će osigurati da institucije korisnika imaju adekvatne financijske, materijalne i ljudske resurse u kojima se financijska pomoć Europske unije koristi na najučinkovitiji i najodrživiji mogući način;

- Instrukcije korisnika formalno će potvrditi plan i tenderske dokumente, uključujući referentne odredbe;
- Vlada će osigurati dostupnost zemljišta, bez potraživanja vlasništva i sporova, pribavljanje svih neophodnih građevinskih dozvola i ovlasti za provedbu planiranih radova. Vlada osigurava dugoročnu održivost radnji dodjeljivanjem neophodnih sredstva, uključujući tekuće troškove i troškove održavanja;
- Instrukcije korisnika organiziraju, biraju i imenuju članove (uključujući spol i etničku izbalansiranost) radnih skupina, upravne i koordinirajuće odbore i seminare, sukladno zahtjevima aktivnosti projekata.

Dodatni specifični uvjeti projekata opisani su u sažecima projekata. U slučaju da ovi uvjeti ne budu zadovoljeni, bit će uzeta u razmatranje suspenzija ili prekid projekta ili će se uzeti razmatranje posebne aktivnosti.

2.6. Mjerila

	N		N+1 (zbrojno)		N+2 (zbrojno)	
	EU	NF*	EU	NF*	EU	NF*
Broj pokrenutih tendera ili potpisanih sporazuma o nepovratnim sredstvima			40-45	11		
Broj pokrenutih poziva za prijedloge			9			
Stopa ugovaranja (%)	0		75	75	100	100

“N” je datum zaključenja Financijskog sporazuma

2.7. *U slučaju paralelnog nacionalnog sufinansiranja detaljnog plana za decentralizaciju upravljanja sredstvima Europske unije bez prethodnih kontrola od strane Komisije

Revidirana Strategija za implementaciju decentraliziranog sustava za implementaciju u Bosni i Hercegovini još je uvijek u tijeku usvajanja od strane Vijeća ministara. Radna skupina za decentralizirani sustav implementacije (DIS) pod predsjedanjem nacionalnog koordinatora za IPA program (NIPAC) i državnoga ureda za reviziju (NAO), mada ne zvanično imenovan, već je počeo s redovitim sazivanjem kako bi se raspravljalo o provedbi zahtjeva za decentralizirani sustav implementacije (DIS). Nacionalni fond i Odjel za glavno financiranje i ugovaranje (CFCU) u Ministarstvu financija i trezora kadrovski je popunjeno polovicom planiranih razina. Popunjavanje se nastavlja. Osoblje se osposobljava postojećim projektom tehničke pomoći a planirani datum za podnošenje paketa akreditacije Europskoj komisiji je u veljači 2009. godine.

3. PRORAČUN (IZNOSI U EURIMA)

3.1. Tabela indikativnog proračuna

Centralizirano upravljanje	Jačanje institucija (IB)				Investiranje (INV)				Ukupno			
	Ukupni izdaci	IPA dopr. Zajednice	(1)%	Nacionalni doprinos *	(1)%	Ukupni izdaci	IPA doprinos zajednice	(1)%	Nacionalni doprinos*	Ukupni izdaci	Ukupno IPA	
	EUR (a)=(b)+(c)	EUR (b)	EUR (c)	EUR (c)	EUR (d)=(e)+(f)	EUR (e)	EUR (f)	EUR (g)=(a)+(d)	EUR (h)=(b)+(c)	EUR (1)=(g)+(d)	EUR (2)%	
Prioritetni cilj 1 - Politički zahtjevi	9,020,338	8,564,783	94.95	455,555	5.05	3,940,000	1,940,000	100.00	0	10,960,338	10,504,783	19.36
Potpora osjetljivim skupinama (djeca i Romi) u BiH	1,955,555	1,900,000	97.16	55,555	2.84	0	0		0	1,955,555	1,900,000	
Potpora za HJPC – IT opremu za sudske institucije u Bosni i Hercegovini	0	0		0		1,400,000	1,400,000	100.00	0	1,400,000	1,400,000	
Daljnja potpora DIS sustavu u Bosni i Hercegovini	1,500,000	1,500,000	100.00	0		0	0		0	1,500,000	1,500,000	
Potpora civilnom društvu u Bosni i Hercegovini	3,904,783	3,504,783	89.76	400,000	10.24	0	0		0	3,904,783	3,904,783	
Potpora protuminskim aktivnostima u BiH	1,660,000	1,660,000	100.00	0		540,000	540,000	100.00	0	2,200,000	2,200,000	
Prioritetni cilj 2 – Društveni zahtjevi	11,970,000	11,725,000	97.95	245,000	2.05	3,808,800	1,125,000	29.54	2,683,800	15,778,800	12,850,000	23.68
Potpora razviku sustava zdravstvene zaštite u BiH	2,875,000	2,850,000	99.13	25,000	0.87	0	0		0	2,875,000	2,850,000	
Potpora konkurentnim sektorima (RED, SMEs, i turizmu u BiH)	6,095,000	5,875,000	96.39	220,000	3.61	3,808,800	1,125,000	29.54	2,683,800	9,903,800	7,000,000	
Potpora reformi obrazovanja u BiH	3,000,000	3,000,000	100.00	0		0	0		0	3,000,000	3,000,000	

Centralizirano upravljanje	Jačanje institucija (IB)					Investiranje (INV)					Ukupno		
	Ukupni izdaci	IPA doprinos zajednice	(1)%	EUR (c)	Nacionalni doprinos*	Ukupni izdaci	IPA doprinos zajednice		Nacionalni doprinos*	(1)%	Ukupni izdaci	Ukupno IPA	(2)%
							EUR (b)	(1)%					
Prioritetni cilj 3 – Europski standardi	21.348.000	19.943.000	93.42	1.405.000	6.58	30.095.997	9.607.000	31.92	20.488.997	68.08	51.443.997	29.550.00	54.47
Podpora politici trgovine, jačanje sposobnosti i razvitak infrastrukture sustava za mjerenje u BiH	2.000.000	2.000.000	100.00	0	0	2.335.000	2.000.000	85.65	335.000	14.35	4.335.000	4.000.000	
Jačanje sposobnosti u poljoprivredi i politike o sigurnoj hrani i pripreme za pristup BiH IPA programu za ruralni razvitak (IP-RD)	3.611.000	3.200.000	88.62	411.000	11.38	1.196.677	800.000	66.85	396.677	33.15	4.807.677	4.000.000	
Podpora kontroli i/ili iskorjenjivanju životinjskih bolesti bjesnila i klasične svinjske kuge u BiH	668.000	668.000	100.00	0	0	1.189.320	832.000	69.96	357.320	30.04	1.857.320	1.500.000	
Twinning pomoć za institucionalno jačanje Direkcije za civilnu avijaciju BiH koja je povezana sa zajedničkim europskim zračnim prostorom (ECAA)	1.000.000	1.000.000	100.00	0	0	0	0	0	0		1.000.000	1.000.000	
Podpora državnoj statističkoj instituciji i entitetskim statističkim institucijama u BiH	1.944.000	1.800.000	92.59	144.000	7.41	200.000	200.000	100.00	0		2.144.000	2.000.000	
Službe za podatke o prostoru za BiH – 2. faza digitalnih ortofoto mapa	3.300.000	3.000.000	90.91	300.000	9.09	0	0	0	0		3.300.000	3.000.000	

Implementacija eurosustava Europske središnje banke (ECB) Preporuke za Središnju banku Bosne i Hercegovine	1,100,000	1,000,000	90.91	100,000	9.09	0	0	0	0	0	1,100,000	1,000,000
--	-----------	-----------	-------	---------	------	---	---	---	---	---	-----------	-----------

Centralizirano upravljanje	Jačanje institucija (IB)						Investiranje (INV)						Ukupno			
	Ukupni izdatci		IPA dopr. zajednice		Nacionalni doprinos*		Ukupni izdatci		IPA doprinos zajednice		Nacionalni doprinos*		Ukupni izdatci		Ukupno IPA	
	EUR (a)=(b)+(c)	EUR (b)	EUR (c)	(1)%	EUR (c)	(1)%	EUR (d)=(e)+(f)	EUR (e)	(1)%	EUR (f)	(1)%	EUR (g)=(a)+(d)	EUR (h)=(b)+(c)	(2)%		
Prioritetni cilj 4 – Programi potpore: sudjelovanje u programima Zajednice i agencija	0	0	0		0		1,500,000	1,350,000	90.00	150,000	10.00	1,500,000	1,350,000	2.49		
Ulazna karta za 7. okvirni program (FP7) i za konkurentnost i program za inovacije (CIP)	0	0	0		0		1,500,000	1,350,000	90.00	150,000	10.00	1,500,000	1,350,000			
UKUPNO	42,338,338	40,232,783	2,105,555	95.03	4.97	37,344,797	14,022,000	37.55	23,322,797	62.45	79,683,135	54,254,783	100			

* doprinos (javni i privatni nacionalni i/ili međunarodni doprinos) koji osiguravaju nacionalni partneri

(1) Izraženo u % u ukupnim izdacima IB ili INV (kolona (a) ili (d)).

(2) Samo vrste prioritetnog cilja. Izraženi u % ukupnog iznosa kolone (h). To ukazuje na relativnu težinu prioriteta u usporedbi sa ukupnim doprinosom Zajednice putem instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA) i doprinosom Zajednice cjelokupnog okvirnog programa (FP).

3.2. Načelo sufinanciranja koje se primjenjuje na projekte koji se financiraju na temelju programa

Doprinos Zajednice, koji predstavlja 68.9% ukupnog proračuna za ovaj program, izračunat je u odnosu na prihvatljive izdatke, koji se u slučaju centraliziranog upravljanja temelji na ukupnim izdatcima. Koristit će se paralelno sufinanciranje.

Nacionalno sufinanciranje predviđeno je za 16 od 21 projekta i iznosi:

- Prioritetni cilj 1 – 4.16%
- Prioritetni cilj 2 – 18.56%
- Prioritetni cilj 3 - 42.56%
- Prioritetni cilj 4 – 10.00%

U slučaju nepovratnih sredstava, krajnji korisnici trebaju osigurati minimalno 10% prihvatljivih izdataka projekta, i za projekte za investiranje i za projekte jačanja institucija, i minimalni iznos od 5% za prihvatljive troškove u slučaju twinninga.

Pojedinačni sporazumi o nepovratnim sredstvima koji implementiraju projekte kako je predviđeno u okviru Programa bit će financirani sukladno pravilima za sufinanciranje koja su utvrđena u članku 231 (1) (d) Pravila za implementaciju.

Predviđeni sporazumi o nepovratnim sredstvima bit će implementirani sukladno člancima 120 (1) i 120 (3) Financijske uredbe i članku 184 Pravila za implementaciju Financijske uredbe.

4. IMPLEMENTACIJSKI ARANŽMANI

4.1. Metoda implementacije

Program će implementirati Europska komisija na centraliziranoj osnovi, Izaslanstvo Europske komisije za Bosnu i Hercegovinu sukladno članku 53(a) Financijske uredbe¹ i odgovarajućih odredaba Pravila za implementaciju².

4.2. Opća pravila za sudjelovanje i procedure za dodjeljivanje nepovratnih sredstava

Sudjelovanje će slijediti odredbe Dijela II., Naslova IV. Financijske uredbe i Dijela II., Naslova III., Poglavlje 3 Pravila za implementaciju kao i pravila i procedure za usluge, nabavku i ugovore o izvođenju radova koji se financiraju iz općeg proračuna **Europske zajednice u svrhu suradnje s trećim zemljama** koji je Komisija usvojila 24. svibnja 2007. godine C(2007)2034).

1 OJ L 248, 16.9.2002, str.1. Pravilnik koji je zamijenjen Uredbom (EC, Euratom) No: 1995/2006 (OJ L 390, 30.12.2006, str.1) i Uredbom (EC, Euratom) broj: 1525/2007 od 17. prosinca 2007. godine (OJ L 343, 27.12.2007, str. 9).

2 OJ L 357, 31.12.2002, str.1 Uredbe koja je kao posljednja dopunjena Uredbom (EC, Euratom) Broj: 478/2007 (OJ L 111, 28.4.2007, str.13).

Procedure za dodjeljivanje nepovratnih sredstava slijede odredbe I. dijela, Naslova VI. Financijske uredbe i I. dijela, Naslova VI. Pravila za implementaciju.

Komisija će također koristiti napatke za procedure i standardne šablone i modele koji olakšavaju primjenu gore navedenih pravila koja su predviđena u "Praktičnom vodiču za procedure ugovaranja pomoći Europske zajednice za inozemne aktivnosti" ("Praktični vodič") koji je objavljen na EuropeAid website³ na dan započinjanja sudjelovanja ili procedure za dodjelu nepovratnih sredstava.

4.3. Implementacija načela za twinning projekte

Twinning projekti uspostavljaju se u obliku sporazuma o nepovratnim sredstvima, čime se administracija države članice koja je izabrana slaže da osigura traženu ekspertizu javnoga sektora u odnosu na nadoknadu troškova koji tako nastaju.

Ugovor može posebice predvidjeti dugoročno angažiranje zvaničnika zaduženog da osigura stalni savjet za administraciju zemlje korisnice kao rezidentni savjetnik za twining.

Twinning sporazum o nepovratnim sredstvima uspostavlja se sukladno relevantnim odredbama I. dijela, Naslova VI. Financijske uredbe i I. dijela, Naslova VI. Pravila za implementaciju.

Twinning priručnik dostupan je na web stranici Glavne direkcije za proširenje Europske komisije na sljedećoj adresi:

http://europa.eu/enlargement/financial_assistance/institution_building_twinning_en.htm

4.4. Procjene utjecaja na okoliš i očuvanje prirode

- Sve će se investicije provoditi sukladno relevantnom zakonodavstvu Zajednice o zaštiti okoliša.
- Procedure o procjenama utjecaja na okoliš, kako su utvrđene u Direktivi Uprave za podatke o energiji (EIA), potpuno će se primjenjivati na investicijske projekte i bit će osigurana primjena europskih načela za zaštitu okoliša.

5. MONITORING I PROCJENA

5.1. Monitoring

Komisija može poduzeti bilo koje radnje za koje ona smatra da su potrebne da se nadziru predmetni programi.

5.2. Procjena

Programi će biti podvrgnuti prethodnim procjenama, također i internim, i, gdje je važno, naknadnim procjenama sukladno člancima 57. i 82. Uredbe o implementaciji IPA programa, s

³ Sadašnja adresa: http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/works/index_en.htm

ciljem poboljšanja kvalitete, djelotvornosti i dosljednosti pomoći iz sredstava Zajednice i strategije i implementacije programa.

Rezultati prethodne i interne procjene uzimat će se u obzir u programiranju i implementacijskom ciklusu. Komisija također može provoditi strateške procjene.

6. REVIZIJA, FINANCIJSKA KONTROLA I MJERE PROTIV PREVARE

Računi i poslovanja svih strana koje su obuhvaćene implementacijom ovoga programa, kao i ugovori i sporazumi koji implementiraju ovaj program, podložni su, s jedne strane, nadzoru i financijskoj kontroli od strane Komisije (uključujući Europski ured za suzbijanje prevara), koja može provoditi kontrole po svom nahođenju, ili sama ili putem vanjskog revizora i, s druge strane, revizijama Europskog suda revizora. Ovo obuhvata mjere kao što su prethodne verifikacije nadmetanja i ugovaranja koja provodi Izaslanstvo u zemlji korisnici.

Kako bi se osigurala učinkovita zaštita financijskih interesa Zajednice, Komisija (uključujući Europski ured za suzbijanje prevara) može provoditi kontrole na licu mjesta i inspekcije sukladno procedurama predviđenim Uredbom vijeća (EC, Euratom) 2185/96⁴.

Kontrole i revizije koje su gore opisane primjenljive su na sve ugovorače, podugovorače i korisnike bespovratnih sredstava koji primaju novčanu pomoć Zajednice.

7. OGRANIČENE PROMJENE

Ograničene promjene u implementaciji ovoga programa koje utječu na bitne elemente koji su navedeni u okviru članka 90. Pravila za implementaciju Financijske uredbe, koje su indikativne prirode⁵, može poduzeti ovlašteni zvaničnik putem izaslanstva (AOD), ili putem ovlaštenog zvaničnika pod-izaslanstva (AOSD), sukladno delegiranju ovlasti koje mu daje Agencija za osiguranje depozita (AOD), sukladno načelima i zdravom financijskom menadžmentu bez izmjene i dopune financijske odluke koja je neophodna.

4 OJ L 292, 15.11.1996, str. 2.

5 Ovi osnovni elementi indikativne prirode, za nepovratna sredstva, su indikativni broj na dostavu poziva i za sudjelovanje, indikativni broj i vrsta ugovora i indikativni vremenski okvir za pokretanje procedura za sudjelovanje.